2. ESG-звітність під час війни: кому потрібна і для чого? URL: https://ukraine-oss.com/esg-zvitnist-pid-chas-vijny-komu-potribna-i-dlya-chogo/

3. Галунко Н. People First, позитивний менеджмент, інклюзія. Цінності UKRSIBBANK допомагають йому підтримувати співробітників у війну. URL: https://is.gd/UQyTGJ.

ВПРОВАДЖЕННЯ ESG-ЗВІТНОСТІ У ПРАКТИКУ УКРАЇНСЬКИХ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИХ КОМПАНІЙ

СЕМЕНОВА Світлана,
канд. екон. наук, доц.,
доцент кафедри обліку та оподаткування,
Державний торговельно-економічний університет
ШПИРКО Ольга,
канд. екон. наук, доц.,
доцент кафедри фінансів, обліку і оподаткування,
Державний університет інфраструктури та технологій

Українські підприємства дедалі активніше впроваджують у свою практику принципи environmental, social and governance (ESG), забезпечуючи стійкість, сталість та адаптивність бізнесу в умовах ризиків і нестабільності. Це стосується гнучкості в системі управління, розподілу повноважень у прийнятті рішень, раціонального, ощадливого й ефективного використання природних ресурсів, пристосування до змін, підтримки та навчання персоналу, а також інвестування в соціальний й екологічний капітали. Євроінтеграційні прагнення України змінюють правила звітування бізнесу про ESG. Як в Європейському Союзі, так і в Україні спостерігається збільшення переліку компаній, які зобов’язані розширити звітність нефінансовими показниками про ESG, також зростає обсяг інформації, яка підлягає оприлюдненню. Поряд з цим, розробляються регулятивні документи щодо перевірки нефінансової звітності з огляду на важливість інформації, яка надається користувачам.

Україна виконує роль одного з гарантів світової продовольчої безпеки, тому завдяки сільському господарству відкривається можливість приєднатися до глобальних процесів декарбонізації та просування біоенергетики. Даний напрям актуальний не тільки на національному рівні, а й свідчить про те, що кліматичні проблеми є невід’ємними від загального суспільного контексту, що вони важливі для бізнесу та представляють суттєвий інтерес для України так світової спільноти [1].

Регулювання ESG (Environmental, Social, and Governance) reporting визначається набором стандартів та вимог, які спрямовані на забезпечення прозорої та стандартизованої звітності компаній щодо їхніх практик у сферах довкілля, соціальної відповідальності та корпоративного управління [2]. Таке регулювання надає зацікавленим сторонам, зокрема інвесторам, споживачам та громадськості, можливість оцінювати вплив підприємства на навколишнє середовище та соціум, а також ефективність його корпоративного управління.

Початково основна мета ESG-звітів полягала у наданні прозорої всебічної інформації інвесторам та потенційним кредиторам, проте з часом функції звітності розширилися, оскільки тепер бізнес усвідомлює відповідальність перед споживачами та суспільством. Сучасні споживачі уважніше ставляться до вибору товарів і послуг. Для клієнтів важливо, щоб компанія демонструвала турботу про довкілля, суспільство та гарантувала своїм працівникам належні умови праці. Справжній успіх у бізнесі вимірюється не лише фінансовими показниками, а також полягає в збереженні навколишнього середовища для наступних поколінь та відданості суспільним цінностям.

Досвід складання ESG-звітів в різних країнах ЄС відрізняється через різні рівні економічного розвитку, ставлення до екологічних і соціальних проблем та особливості законодавства. Наприклад, для забезпечення дотримання стандартів ESG у Швеції компанії використовують такі інструменти, як CDP (Carbon Disclosure Project) для гарантування високого рівня якості звітності щодо впливу на навколишнє природне середовище. Інтеграція супроводжується стимулюванням, тому Швеція надає ряд фінансових та податкових заохочень для підприємств, які активно залучаються до підготовки ESG-звітності. Франція визначає законодавчий підхід до ESG-звітності. Наприклад, закон про корпоративну соціальну відповідальність (Loi Pacte) визначає Обов'язковість звітності для компаній. Зосередження на соціальних питаннях також є характерною рисою для звітування французьких компаній, які часто акцентують увагу на соціальних аспектах в рамках ESG, таких як рівність та взаємодія зі спільнотою [3]. Нідерланди виводять ESG-звітність на новий рівень, використовуючи рамки, такі як Integrated Reporting, які враховують економічні, соціальні та екологічні аспекти. Нідерланди беруть участь у глобальних ініціативах, таких як Sustainability Accounting Standards Board (SASB), для створення єдиної системи стандартів звітності. Німеччина активно впроваджує стандарти Global Reporting Initiative

(GRI) та працює над інтеграцією TCFD (Task Force on Climate-related Financial Disclosures) у звітність. Щодо участі у стандартах, то багато німецьких компаній приєднуються до ініціативи UN Global Compact, що відображає їхні зобов'язання щодо реалізації цілей сталого розвитку [4]. Ці приклади підкреслюють, що кожна країна ЄС має свій власний підхід до ESG-звітності, враховуючи свої особливості, законодавство та практику корпоративного управління.

В Україні впровадження ESG-звітності є добровільним процесом, поки не регламентованим на такому ж рівні, як у країнах ЄС. Проте попри війну, український бізнес все більше розуміє та інвестує у покращення соціальних, екологічних та управлінських аспектів діяльності [5]. Тому значного поширення набувають ESG-показники, ESG-аналітика, ESG-рейтинги, виділення ESG-факторів та принципів, керівництв. Для українських компаній це означає не лише відповідність міжнародним стандартам, а й здатність ефективно управляти ризиками та створювати конкурентні переваги. Поряд з цим, впровадження ESG-звітності може стати викликом для компаній через необхідність збирання та аналізу великої кількості нетрадиційних даних, а також необхідність розвитку нових систем внутрішнього контролю та звітності.

Отже, впровадження ESG-звітності варто розглядати як стратегічну можливість для підвищення довіри споживачів та інвесторів, покращення репутації бренду та забезпечення сталого розвитку в умовах постійно зростаючих вимог до соціальної відповідальності бізнесу. Інвестори та зацікавлені сторони очікують не лише розширення нефінансової звітності. Важливо реалізовувати принципи ESG для забезпечення стійкості компанії в складних умовах. Необхідно розширювати бізнес-можливості, пов'язані зі зменшенням впливу кліматичних змін, розвитком низько вуглецевих технологій, турботою про довкілля та соціум.

Список використаних джерел

1. Fiechter, P., Hitz, J.-M., Lehmann, N. (2022). Real Effects of a Widespread CSR Reporting Mandate: Evidence from the European Union»s CSR Directive. Journal of Accounting Research, 60: 1499-1549. https://doi.org/10.1111/1475-679X.12424

2. Environmental, Social, and Governance (ESG). URL: https://www.oecd.org/finance/esg-investing.htm

3. Semenova S. (2024). European Experience in Preparation of Integrated Reporting and Disclosure of Environmental, Social and

Governance (ESG) Factors. The role and significance of accounting, taxation, analysis and control in supporting the innovative and investment activity of enterprises to create products with a high degree of added value and promote the post-war recovery of the economy of Ukraine: a collective monograph / For gen. ed. T. S. Hayduchok. Zhytomyr, 316 p. P. 213–233.

4. Gillan, S., Koch, A., Starks, L. (2021). Firms and Social Responsibility: A Review of ESG and CSR Research in Corporate Finance. Journal of Corporate Finance, 66: 101889. doi: 10.1016/j.jcorpfin. 2021.101889.

5. Король С.Я., Семенова С.М., Курбет М.А. Впровадження звітності про сталий розвиток в Україні: стан та перспективи в умовах євроінтеграції. Бізнес-Інформ, 2022. № 1. С. 294–301. https://doi.org/ 10.32983/2222-4459-2022-1-294-301.

СУТТЄВІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ У ЗВІТНОСТІ ЗІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ – ПІДХІД IFRS S1

ТИВОНЧУК Олена,
доцент кафедри обліку та аналізу,
Національний університет «Львівська політехніка»

Концепція суттєвості у звітності зі сталого розвитку – це одне з найважливіших понять, адже саме суттєвість визначає безпосередній зміст інформації, що розкривається. Водночас, це одне з найскладніших, неоднозначних, контроверсійних понять. Різноманітні стандарти, рамкові основи та рекомендації щодо складання звітності зі сталого розвитку містять низку власних визначень суттєвості, орієнтованих на різних користувачів, об’єкти та цілі розкриття інформації. Наприклад, два найпоширеніші стандарти GRI (Глобальної ініціативи зі звітності) та SASB (Ради стандартів бухгалтерського обліку зі сталого розвитку) історично використовують принципово різні визначення суттєвості, що призвело до ситуації, коли навіть поінформовані користувачі повинні докладати зусиль для розуміння та порівняння інформації, що розкривається.

Так, стандарти GRI спрямовані на задоволення інформаційних потреб широкого кола зацікавлених сторін та зосереджені на економічному, екологічному та соціальному впливі діяльності компанії, а отже, на її внеску – позитивному чи негативному – у сталий розвиток. Основним припущенням є те, що якщо ці впливи ще не є